

Κύπρος η «Δασόεσσα Νήσος»

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το δάσος είναι ένα πολυσύνθετο οικοσύστημα, το οποίο αποτελείται από φυτά, ζώα, μύκητες και μικροοργανισμούς που βρίσκονται σε δυναμική αλληλεπίδραση τόσο μεταξύ τους όσο και με το αβιοτικό περιβάλλον της περιοχής. Τα δάση έχουν τεράστια σημασία για τον άνθρωπο και για τον πλανήτη γενικότερα. Η αξία του δάσους έγινε αντιληπτή από τους πρώτους ανθρώπους που εμφανίστηκαν στην Γη. Το δάσος λατρεύτηκε από αυτούς και συνδέθηκε με την εξέλιξη τους, την εξέλιξη του πολιτισμού και της ιστορίας τους. Τα δάση της Κύπρου έπαιξαν σημαντικό ρόλο στην ιστορία της. Οι κάτοικοι εξασφάλιζαν τροφή, στέγη, προστασία και ενέργεια από τα δάση του νησιού. Το νησί μας από τους πρώτους ιστορικούς χρόνους αποτέλεσε πόλο έλξης για πολλούς κατακτητές, οι οποίοι το διεκδίκησαν όχι μόνο για την γεωπολιτική του θέση αλλά και για τον φυσικό του πλούτο στον οποίον συμπεριλαμβάνονταν και τα πυκνά δάση. Η πολύτιμη ξυλεία εξυπηρετούσε ντόπιους και κατακτητές για την ναυπήγηση πλοίων, για την δόμηση κατοικιών αλλά και ως καύσιμο για την επεξεργασία του χαλκού. Η Κύπρος χαρακτηριζόταν στην αρχαιότητα ως « Δασόεσσα Νήσος». Σήμερα, της έχουν απομείνει περιορισμένες δασικές εκτάσεις οι οποίες καθημερινά απειλούνται από ανθρώπινες δραστηριότητες. Δυστυχώς ο άνθρωπος δεν σεβάστηκε τα δάση, τα υπερεκμεταλλεύτηκε για ωφελιμιστικούς λόγους, με συνέπεια τη συρρίκνωση τους. Η προστασία των δασικών εκτάσεων του νησιού μας αποτελεί αναγκαιότητα όσο ποτέ άλλοτε.

ΕΙΔΗ ΚΥΠΡΙΚΟΥ ΔΑΣΟΥ

ΔΑΣΗ ΤΡΑΧΕΙΑΣ ΠΕΥΚΗΣ
PINUS BRUTIA

ΔΑΣΗ ΚΕΔΡΟΥ
CEDRUS BREVIFOLIA

ΔΑΣΗ ΜΑΥΡΗΣ
PINUS NIGRA

ΔΑΣΗ ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΟΥ CUPRESSUS
SEMPERVIRENS

ΔΑΣΗ ΑΟΡΑΤΟΥ JUNIPERUS SPP

ΤΑ ΔΑΣΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΝΕΟΛΙΘΙΚΗ ΕΠΟΧΗ (8000 π.Χ): Το δάσος δίνει τροφή , προστασία, ασφάλεια, καυσόξυλα και δομικά υλικά για τις πρώτες κατοικίες.

ΧΑΛΚΟΛΙΘΙΚΗ ΕΠΟΧΗ(3000 - 2300 π.Χ.): Η «Μητέρα Φύση» λατρεύεται από τους κατοίκους του νησιού (σταυρόσχημα ειδώλια).

ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ(2300-1050 π.Χ): Αρχίζει η εξόρυξη και η κατεργασία του χαλκού .τα άφθονα δάση της Κύπρου υλοτομούνται για να δώσουν την ξυλεία που χρειάζεται για την εξόρυξη και την κατεργασία του χαλκού.

ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΣΙΔΗΡΟΥ: Οι θαλασσοκράτορες Φοίνικες φθάνουν στην Κύπρο και χρησιμοποιούν την ξυλεία από τα πλούσια δάση της για την ναυπήγηση στόλου όπως και οι Κύπριοι που αποκτούν δικό τους στόλο.

ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΟΧΗ : Σύμφωνα με τον ιστορικό Ερατοσθένη τα πυκνά δάση του Τροόδου επεκτείνονταν και κάλυπταν ολόκληρη τη Μεσαορία .Ο Μέγας Αλέξανδρος κατά την εκστρατεία του στην Ασία αφάνισε άφθονα δάση της Κύπρου για τη ναυπήγηση πλοίων. Η αποψίλωση των δασών της Κύπρου συνεχίστηκε για την ναυπήγηση του στόλου των Πτολεμαίων της Αιγύπτου.

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ: Ένας από τους βασικότερους λόγους που οι Άραβες διεκδίκησαν και χρησιμοποίησαν την Κύπρο ως ορμητήριό τους ήταν ο δασικός πλούτος που τον εκμεταλλεύτηκαν για την εξασφάλιση πρώτων υλών.

ΑΠΕΙΛΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΔΑΣΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

- Πυρκαγιές
- Κλιματική αλλαγή
- Υπερβόσκηση
- Λαθροϋλοτομία
- Λαθροθηρία
- Καταπατήσεις με στόχο την παράνομη δόμηση
- Χρήση δασικής γης για καλλιέργειες.

Η ΑΞΙΑ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ

Το δάσος έχει τεράστια οικονομική, περιβαλλοντική, κοινωνική και πολιτιστική σημασία .

- Παράγει το απαραίτητο για τη ζωή οξυγόνο ενώ παράλληλα δεσμεύει το διοξείδιο του άνθρακα και άλλες επιβλαβείς ουσίες
- Μειώνει την ένταση του φωτός και επιδρά στη σύνθεσή του, δημιουργώντας ένα ιδιαίτερο φωτοκλίμα.
- Αμβλύνει τις ακραίες θερμοκρασίες: μειώνει τις μεγάλες, αυξάνει τις μικρές και παρεμποδίζει το σχηματισμό δροσιάς και πάχνης.
- Μειώνει την ένταση του ανέμου.
- Αυξάνει τις βροχές, μετατρέπει σε βροχή την υγρασία του αέρα και υγρατοποιεί την ομίχλη.
- Συγκρατεί το νερό της βροχής και δεν το αφήνει να πέφτει με δύναμη στο έδαφος και να το διαβρώνει.
- Ενισχύει τα υπόγεια νερά.
- Βελτιώνει την ποιότητα του νερού, ενεργεί σαν μικροβιολογικό χημικό και φυσικό φίλτρο του νερού.
- Συγκρατεί το έδαφος και εμποδίζει τη διάβρωση.
- Εξασφαλίζει κατάλληλες συνθήκες για την προστασία, διατροφή και διατήρηση πολλών ζωικών οργανισμών.
- Παράγει σημαντικές ποσότητες βιομάζας, μας προσφέρει διάφορα δασικά προϊόντα .
- Δημιουργεί ευνοϊκές συνθήκες διατήρησης διαφόρων φυτικών ειδών.

ΚΥΡΙΕΣ ΑΙΤΙΕΣ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Οι δασικές πυρκαγιές αποτελούν ένα φυσικό φαινόμενο με σημαντικό ρόλο για την ισορροπία και την αναγέννηση των μεσογειακών δασικών οικοσυστημάτων. Κατά μέσο όρο στο μεσογειακού τύπου δάσος εμφανίζεται από φυσικά αίτια μία πυρκαγιά κάθε 100-150 χρόνια.

Κύρια αιτία των πυρκαγιών στα δάση της Κύπρου είναι ανθρώπινες δραστηριότητες.

- Γεωργικές δραστηριότητες
- Απόρριψη αναμμένων τσιγάρων , σπέρτων
- Άναμμα φωτιάς σε μη επιτρεπόμενους χώρους
- Κάψιμο σκουπιδιών
- Στρατιωτικές ασκήσεις
- Διάφορες δραστηριότητες σε εξοχικές κατοικίες
- Κακόβουλες ενέργειες (εμπρησμοί)
- Ατυχήματα

